

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 5427
Tarih : 13.05.2024

12089

Vezir Coşkun PARLAK
Hakkari Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
13.05.2024

Vezir Coşkun PARLAK
Hakkari Milletvekili

Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan mahpus Reber SOYDAN 12 Mayıs 2024 tarihinde şüpheli bir şekilde hayatını kaybetmiştir. Cezaevi yönetimi aileye SOYDAN'ın intihar ettiği yönünde bilgi vermiştir. Fakat aileye ve avukatlara ayrıntılı bilgi verilmemiş, oluşan şüpheleri bertaraf edecek bir açıklama yapılmamıştır. Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Van Şubesi olayla ilgili yaptığı açıklamada "Mahpus ölümlerinin ağır tecrit koşullarının uygulandığı F tipi hapishanelerin yapısından doğan hak ihlallerinden ve bu durumların mahpuslar üzerindeki psikolojik etkilerinden bağımsız olarak düşünülemeyeceği göz önünde bulundurulduğunda genç yaşta ölen Reber SOYDAN'ın ölümü tarafımızca doğal bir ölüm olarak görülmemektedir." İfadeleri kullanılmıştır. Hayatını kaybeden SOYDAN'ın cenaze işlemlerinde de aileye zorluk çıkartılmış, işlemlerin Van'da yapılmasına izin verilmemiş, cenazeye gösterilmesi gereken asgari saygı bile gösterilmemiştir. Diğer taraftan, kamuoyunda oluşan ve hukukçuların da dikkat çektiği ciddi şüpheyne rağmen Cezaevi Yönetimi ya da Bakanlık tarafından henüz resmi olarak duyurulmuş bir inceleme başlatılmamıştır. İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) raporlarına göre 2022 yılında 78, 2023'ün ilk 5 ayında 15 mahpus cezaevlerinde yaşamını yitirmiştir. Cezaevlerinde bulunan kişilerin yaşam hakkı kamu otoritelerinin sorumluluk alanındadır; dolayısıyla yaşanan her ölüm şeffaf ve etkili şekilde incelenmeli ve kamuoyuna tatmin edici açıklama yapılmalıdır.

Bu çerçevede;

- 1- F Tipi cezaevleri yüksek güvenli li olan ve mahpusların her anının izlendiği cezaevleridir. Eğer resmi görevlilerin ileri sürdüğü gibi Reber SOYDAN intihar ettiyse bu durumun cezaevi idaresi tarafından fark edilmemesi ve  nlenmemesinin nedeni nedir?
- 2- Reber SOYDAN'ın cezaevinde 3 kişilik hücrede kaldığı ve burada intihar ettiği  ne sürülmüştür. Aynı hücrede bulunan diğer 2 mahpusun olaydan neden haberdar olmadıklarına dair bir araştırma yapılmış mıdır?
- 3- Cezaevi yönetiminin şimdiye kadar olayla ilgili bir inceleme başlatmamış olmasının sebebi nedir?
- 4- Reber SOYDAN'ın cenaze işlemlerinde aileye zorluk çıkararak ve görevini kötüye kullanan kamu görevlileri hakkında bir işlem yapılacak mıdır?
- 5- 2023 ve 2024'te cezaevlerinde kaç ölüm yaşanmıştır? Bunlardan kaç tanesi şüpheli ölüm olarak değerlendirilmiş ve inceleme başlatılmıştır?
- 6- Bakanlığınızın cezaevlerindeki şüpheli ölümlerle ilgili genel bir çalışması var mıdır?